

МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ
НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ

1000 София, бул. "Княз Дондуков" № 52 Телефон: (02) 98591 Факс: (02) 9870827

УКАЗАНИЯ ВЪВ ВРЪЗКА С

**НАЙ-ЧЕСТО ДОПУСКАНИТЕ ГРЕШКИ ПРИ ДЕКЛАРИРАНЕ НА
ВЪТРЕОБЩНОСТНИ ПРИДОБИВАНИЯ И ВЪТРЕОБЩНОСТНИ ДОСТАВКИ,
ДОСТАВКИ КАТО ПОСРЕДНИК В ТРИСТРАННА ОПЕРАЦИЯ И ДОСТАВКИ НА
УСЛУГИ ПО ЧЛ.21, АЛ.2 ОТ ЗДДС С МЯСТО НА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ТЕРТОРИЯТА
НА ДРУГА ДЪРЖАВА ЧЛЕНКА**

**I. ОТРАЗЯВАНЕ НА ВЪТРЕОБЩНОСТНИ ПРИДОБИВАНИЯ В ОТЧЕТНИТЕ
РЕГИСТРИ ПО ЗДДС**

Придобиването на стоки на територията на страната от доставчик, регистриран за целите на ДДС в друга държава членка на ЕС, подлежи на деклариране в отчетните регистри и справка-декларация по ЗДДС.

По повод осъществените вътреобщностни придобивания, регистрираното по ЗДДС лице, получател по доставката, издава протокол съгласно чл. 117 от ЗДДС.

1.1. Съгласно разпоредбите на чл. 84 от ЗДДС, данъкът по вътреобщностно придобиване е изискуем от лицето, което извършва придобиването. В тази връзка протоколът издаден в случаите на чл. 84 от ЗДДС се включва в **дневник продажби** с код на документ (09), а данъчната основа и размерът на начисления данък се отразяват както следва:

колона 13 – Данъчна основа на вътреобщностните придобивания /ВОП/

колона 15 – Начислен ДДС за ВОП и за получени доставки по чл. 82, ал. 2 – 5 ЗДДС

Често допускани грешки при декларирането на вътреобщностни придобивания в дневник продажби са:

- деклариране на данъчната основа на ВОП в колона 14 на дневник продажби „ДО на получените доставки по чл. 82, ал. 2 – 5 ЗДДС“;

Некоректно е декларирането на данъчната основа на ВОП в колона 14, тъй като прилагането на чл. 82, ал.2-5 от ЗДДС касае получени доставки, различни от ВОП, при които ДДС е изискуем от получателя.

- деклариране на данъчната основа на ВОП в колона 11 на дневник продажби „Данъчна основа на облагаемите доставки със ставка 20 %, вкл. дистанционните доставки, с място на изпълнение на територията на страната“;

Недопустимо е приравняването на вътреобщностно придобиване с доставка извършена на територията на страната, както и посочването на данъчната основа на ВОП в колона 11 от дневник продажби.

1.2. За да упражни правото си на данъчен кредит¹ по осъщественото вътреобщностно придобиване, регистрираното по ЗДДС лице следва да включи същия протокол в **дневник покупки, ако за това вътреобщностно придобиване е налице право на пълен данъчен кредит**, както следва:

Formatted: Russian (Russia)

¹ Конкретният пример касае само ВОП с право на пълен данъчен кредит.

колона 10 – Данъчна основа на получените доставки, ВОП, получените доставки по чл. 82 ал. 2 – 5 ЗДДС, вносът, както и данъчната основа на получените доставки, използвани за извършване на доставки по чл. 69, ал. 2 ЗДДС с право на пълен данъчен кредит;
колона 11 – ДДС с право на пълен данъчен кредит.

Често допускани грешки при декларирането на вътреобщностни придобивания в дневник покупки са:

- Деклариране на осъщественото вътреобщностно придобиване само в дневник покупки, като се пропуска включването на съставения вече протокол в дневник продажби.

Облагането с ДДС при вътреобщностните сделки е в страната на потребление на стоката, което означава, че получателят по доставката начислява данък по стандартната ставка в своята държава членка. Спазването на този механизъм за облагане изисква регистрираното по ЗДДС лице не само да си „самоначисли“ ДДС чрез издаване на протокол съгласно чл. 117 от ЗДДС, но и да включи този документ в дневник продажби в периода, в който данъкът е станал изискуем.

- Отразяване на осъщественото вътреобщностно придобиване, чрез включването на фактурата, издадена от чуждестранния контрагент в дневник покупки.

Фактурата, издадена от търговеца от друга държава членка на ЕС на българския търговец по повод вътреобщностната сделка, не съдържа размер на данъка и не следва да се отразява в отчетните регистри. В съответствие със ЗДДС, получателят по фактурата изготвя протокол с указанията в закона задължителни реквизити. Декларирането на вътреобщностно придобиване става чрез запис на документ в дневник продажби с код (09), а не с код (01).

ВАЖНО!!! Протокол съгласно чл. 117 от ЗДДС се издава не по-късно от 15 дни от датата, на която данъкът е станал изискуем.

Данъкът при вътреобщностното придобиване става изискуем на 15-ия ден на месеца, следващ месеца, през който е възникнало данъчното събитие. Ако фактура е издадена преди 15-ия ден на месеца, следващ месеца, през който е настъпило данъчното събитие, данъкът става изискуем на датата на издаване на фактурата, но само в случаите когато фактурата касае осъществена вътреобщностна сделка, а не направено авансово плащане.

Регистрираното по ЗДДС лице е длъжно да отрази протокола по чл. 117 от ЗДДС, съставен по повод осъществено вътреобщностно придобиване в дневника за продажбите за данъчния период, през който е издаден и в дневника за покупки най-късно до дванадесетия данъчен период, следващ данъчния период на издаване на протокола.

Коректното деклариране на осъществените ВОП изисква освен посочване на данъчната основа и размера на начисления ДДС в определените за целта колони, но и вярното изписване на валиден идентификационен номер по ДДС на чуждестранния контрагент, както и отразяване на предмета на сделката.

II. ОТРАЗЯВАНЕ НА ВЪТРЕОБЩНОСТНИ ДОСТАВКИ, ДОСТАВКИ КАТО ПОСРЕДНИК В ТРИСТРАННА ОПЕРАЦИЯ И ДОСТАВКИ НА УСЛУГИ ПО ЧЛ. 21, АЛ. 2 ОТ ЗДДС С МЯСТО НА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ТЕРТОРИЯТА НА ДРУГА ДЪРЖАВА ЧЛЕНКА В ДНЕВНИК ПРОДАЖБИ И VIES ДЕКЛАРАЦИЯ

Вътреобщностна доставка е доставката на стоки, транспортирани от територията на страната до територията на друга държава членка, когато получателят е данъчно задължено лице или данъчно незадължено юридическо лице, регистрирано за целите на ДДС в друга държава членка.

Регистрираното лице е длъжно да отрази издадените данъчни документи във връзка с вътреобщностна доставка в дневника за продажбите за данъчния период, през който данъкът за доставката е станал изискуем, като впише данъчната основа по издадена фактура както следва:

Колона 20 - Данъчна основа на ВОД /вътреобщностни доставки/

Данъчната основа по издадена фактура за осъществена **доставка на услуга по чл. 21, ал. 2 от ЗДДС с място на изпълнение на територията на друга държава членка**, по които

получатели са данъчно задължени, регистрирани за целите на ДДС лица, в друга държава членка се отразява в:

Колона 22 - Данъчна основа на доставка на услуги по чл. 21, ал. 2 от ЗДДС с място на изпълнение на територията на друга държава членка.

Внимание: Доставка на услуга по [чл. 21, ал. 2](#) от закона **може да не се включва във VIES декларацията**, когато доставката на тези услуги е **освободена в държавата членка, където е мястото на изпълнение на доставката**.

Тристранна операция е доставката на стоки между три регистрирани за целите на ДДС лица в три различни държави членки А, Б и В, за които са налице едновременно следните условия:

- А (прехвърлител) регистрирано за целите на ДДС лице в държава членка 1, извършва доставка на стока на лице Б (посредник), регистрирано за целите на ДДС лице в държава членка - 2, което след това извършва доставка на тази стока на лице В (придобивач), регистрирано за целите на ДДС в държава членка 3.

- стоките се транспортират директно от държава-членка 1 до държава членка 3;

- посредникът не е регистриран за целите на ДДС в държавите членки А и В;

- придобивачият начислява ДДС като получател по доставката

Посредникът в тристранната операция документира доставката до придобивачия, като издава фактура по чл.114, ал.2 от ЗДДС, за която не начислява данък, тъй като данъкът по нея е дължим от придобивачия. На основание чл. 124, ал.2 от ЗДДС регистрираното лице-посредник в тристранна операция отразява фактурата, издадена от него в дневника си за продажби за данъчния период, през който е издадена фактурата за доставката към придобивачия в тристранната операция. Тази фактура се отразява в дневника за продажби в:

Колона 25 - Данъчна основа на доставката като посредник в тристранна в тристранна операция.

➤ Често срещана грешка при деклариране на извършена вътреобщностна доставка е попълването на данъчната основа в колона 19 – Данъчна основа на доставките със ставка 0% по глава трета. Въпреки че вътреобщностните доставки са доставки, облагаеми с нулева ставка, разпоредбите на глава трета третираат само доставки извън Общността.

Правилното деклариране на документите, издадени по повод на вътреобщностна доставка гарантира коректното пренасяне на сумарните данни във VIES декларацията.

При деклариране на вътреобщностните доставки с контрагенти от други държави членки на ЕС в дневник продажби и VIES декларациите следва да се имат предвид следните особености и да се избягват следните често допускани грешки:

➤ ***По отношение на лицата, които следва да подават VIES декларации***

VIES декларации подават регистрирани по ЗДДС лица, извършващи **вътреобщностни доставки, доставки като посредник в тристранна операция или доставки на услуги по чл. 21, ал. 2 от ЗДДС с място на изпълнение на територията на друга държава членка**. Получатели по тези доставки са **регистрирани за целите на ДДС лица в друга държава членка**.

➤ ***По отношение на съдържанието на VIES декларациите***

Във VIES декларациите не бива да се включват български контрагенти като получатели на стоката или услугата.

Във VIES декларацията се отразяват **само** доставки към контрагенти, регистрирани по ДДС в **друга** държава членка на ЕС.

Във VIES декларациите не бива да се отразяват на отделни редове различните доставки към един и същ контрагент. Всички осъществени доставки към един контрагент (независимо от техния брой) се отразяват **само на един сумарен ред**, в който се вписва техния сбор за съответния данъчен период.

➤ **По отношение изписване на ДДС номерата на контрагентите**

От 01.01.2007 г. при сделки в рамките на Общността с регистрирани по ДДС контрагенти, в отчетните регистри се посочват техния валиден ДДС номер.

- Всеки ДДС номер на търговец от ЕС започва с **префикс**, който представлява кода на съответната държава членка (виж приложената таблица) и се състои от две **букви**, задължително изписани на **латиница**.
- След префикса следва поредица от цифри или цифри и букви съобразно форматите, определени от страните (виж приложената таблица).
- Изписването на буквите в ДДС номерата на чуждите контрагенти трябва да бъде задължително на латиница в противен случай автоматично се генерира грешка.

Следва да се има предвид, че в случаите когато в посочен от лице, подаващо VIES декларация, идентификационен номер за целите на ДДС на негов чуждестранен контрагент се съдържа неразпознат или липсващ знак на друга държава членка съответната териториална дирекция на Националната агенция за приходите не приема VIES декларацията.

Често допускани грешки:

- Изписване на произволна поредица от цифри като ДДС номер на контрагент (напр. 99999999);
- Вписване на невалидни ДДС номера във VIES декларациите (както и в отчетните регистри);
- Неправилно изписване или замяна на букви и цифри, както и случаи при които между префикса и цифрите е поставен празен интервал.

Пример: Често допускана грешка е замяната на цифрата 1 с латинската буква I или l, както и цифрата 0 с латинската буква O, или обратно.

- Изписване на ДДС номера без префикс на съответната държава членка или изписване на номера с грешен код.

Специално внимание следва да се обърне на префиксите в ДДС номерата на Гърция и Великобритания. Префиксът на ДДС номер в Гърция е **EL**, а не GR. Префиксът на ДДС номер във Великобритания е **GB**, а не UK.

Забележка: Въпреки, че Вашият контрагент предоставя своя ДДС идентификационен номер и Ви уверява, че е регистриран за целите на ДДС в своята държава членка, преди да го изпишете във издаван от Вас документ или да го декларирате в отчетните регистри по ЗДДС и VIES декларацията, **проверете неговата валидност чрез сайта на НАП, защото:**

В някои държави членки (например Полша и Испания), търговците оперират с 2 идентификационни номера за целите на ДДС – единият те следва да използват при търговските си взаимоотношения на вътрешния пазар, а другият ДДС номер им се издава и служи за целите на вътреобщностната търговия. Българските търговци трябва да изискват ДДС номера на своя контрагент, валиден за търговия в рамките на Общността.

ВНИМАНИЕ!

Наличието на синтактично грешни идентификационни номера за целите на ДДС на Ваши контрагенти в отчетните регистри и/или във VIES декларацията може да доведе до предприемане на контролни действия от страна на органи по приходите на НАП за установяване на действителните Ви задължения, в резултат на които е възможно:

- да не бъде призната вътреобщностна доставка, по която получател е търговец с невалиден идентификационен номер за целите на ДДС при което се приема, че е налице доставка с място на изпълнение на територията на страната, подлежаща на облагане със ставка 20%.

- некоректно отразяване на ДДС номер при вътреобщностна доставка или придобиване може да доведе до възлагане на последващи контролни дейности на Вашия контрагент, вследствие на което да се влошат търговските Ви взаимоотношения.

Преди да посочите в издавана от Вас фактура (известие) / протокол идентификационен номер за целите на ДДС на контрагент от друга държава членка на ЕС, се уверете в неговата валидност, като посетите страницата:

http://ec.europa.eu/taxation_customs/vies/lang.do?fromWhichPage=vieshome&selectedLanguage=BG

или www.nap.bg.

III. РЕД ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА КОРЕКЦИИ НА ГРЕШКИ ВЪВ VIES ДЕКЛАРАЦИЯ

Съгласно чл.115, ал.10 от ППЗДДС (в сила от 01.01.2010г.) корекции на грешки във VIES декларацията се извършват по реда на [чл. 126, ал. 2 и ал. 3, т. 1](#) от ЗДДС.

При установени грешки до изтичане на крайния срок за подаване на VIES декларация:

Неотразените или неправилно отразените данни могат да бъдат включени или коригирани като се подаде в рамките на крайния срок (14-то число) нова VIES декларация, заедно със справката-декларация по ЗДДС и отчетните регистри (чл.126, ал.2 от ЗДДС).

При установени грешки след изтичане на крайния срок за подаване на VIES декларация:

В случаите когато грешката касае неотразени документи необходимите корекции се извършват в данъчния период, в който е установена грешката, като се включи неотразения документ във VIES декларацията за този данъчен период (чл. 126, ал.3, т. 1 от ЗДДС).

В случаите когато грешката касае неправилно отразен документ, необходимите корекции се извършват в данъчния период, в който е установена грешката, като се включи неправилно отразения документ със знак “-“ и едновременно с това се отрази този документ с коректните данни във VIES декларацията за този данъчен период (чл.115, ал.10 от ППЗДДС).

Допълнителна информация може да получите на тел .070018700.

Формати на идентификационните ДДС номера във всяка държава членка на ЕС

Държава членка	Структура	Формат*
Австрия	ATU99999999 ¹	1 група от 9 знака
Белгия	BE99999999 BE0999999999	1 група от 9 цифри или 1 група от 10 цифри
Великобритания	GB99999999 или GB9999999999 ² или GBGD999 ³ или GBHA999 ⁴	1 група от 9 цифри, 1 група от 12 цифри и или 1 група от 5 знака
Германия	DE99999999	1 група от 9 цифри
Гърция	EL99999999	1 група от 9 цифри
Дания	DK99999999	1 група от 8 цифри

¹ Първата позиция след префикса винаги е "U".

² Посочва бранша на търговците.

³ Посочва държавни власти.

⁴ Посочва здравни власти.

Естония	EE99999999	1 група от 9 цифри
Ирландия	IE9S99999L ⁵	1 група от 8 знака
Испания	ESX9999999X ⁶	1 група от 9 знака
Италия	IT9999999999	1 група от 11 цифри
Кипър	CY99999999L ⁷	1 група от 9 знака
Латвия	LV9999999999	1 група от 11 цифри
Литва	LT999999999 или LT999999999999	1 група от 9 цифри, или 1 група от 12 цифри
Люксембург	LU99999999	1 група от 8 цифри
Малта	MT99999999	1 група от 8 цифри
Полша	PL9999999999	1 група от 10 цифри
Португалия	PT999999999	1 група от 9 цифри
Румъния	RO9999999999	1 група от минимум 3 и максимум 10 цифри
Словакия	SK9999999999	1 група от 10 цифри
Словения	SI99999999	1 група от 8 цифри
Унгария	HU99999999	1 група от 8 цифри
Финландия	FI99999999	1 група от 8 цифри
Франция	FRXX999999999	1 група от 2 знака, 1 група от 9 цифри
Холандия	NL9999999999B99 ⁸	1 група от 12 знака
Чехия	CZ999999999 или CZ9999999999 или CZ999999999999	1 група от 8, 9 или 10 цифри
Швеция	SE999999999999	1 група от 12 цифри

⁵ Позиция 2 е цифра от 0 до 9 или буквен знак от А до Z, „+“, „-“; позиция 8 е буквен знак от А до W;

⁶ Първият и последния знак може да бъде буквен или цифров; но не могат и двата да бъдат цифрови.

⁷ Позиция 9 винаги е буквен знак.

⁸ Позиция 10 винаги е „B“.